

žitků z důvodu trvalého služebního poměru na velkém majetku pozemkovém, nýbrž z důvodu osobního svého poměru k pojišťovně, založeného dobrovolným převzetím břemene, platiti pojišťovací příspěvky ze svého, nýbrž správným jest opak, že základem jeho nároku na pensi jest jeho trvalá služba jako hospodářského úředníka. Z toho plyne, že žalobce má právo na úpravu požitků dle zákona ze dne 18. března 1921 čis. 130 sb. z. a n. Když však tomu tak, musí tu býti někdo, kdo jest povinen, žalobci zvýšené požitky vypláceti, a jím nemůže vzhledem k předpisu Šu 11 cit. zák. býti nikdo jiný, než poslední zaměstnavatel žalobcův pokud se týče žalovaná jako jeho právní nástupkyně. V Šu 11 se ovšem praví, že plniti požitky, v zákoně uvedené, jest povinen zaměstnavatel, u něhož počala výplata zaopatřovacích požitků, nebo-li, jak to vyjadřuje prováděcí nařízení, zaměstnavatel, u něhož oprávněný vstoupil do neaktivního poměru. Odvolací soud usuzuje z tohoto ustanovení, že žalobce nemůže zvýšené požitky žádati na žalované, poněvadž nepřestoupil z jejích služeb přímo do výslužby, nýbrž stal se k výdělků neschopným až po vystoupení ze služby. Tento slovní výklad zákona vede však k nerozluštitelnému rozporu s Šem 1 cit. zák. a k výsledku, odporujícímu zřejmě úmyslu zákona, neboť účelem zákona jest zabezpečiti existenci všech zaměstnanců, kteří byli pensionováni (vstoupili v neaktivní poměr) ještě před působností zákona. Dlužno proto míti za to, že zákonu tanul na mysli jen pravidelný případ, že zaměstnanec vstoupil přímo ze služby v neaktivní poměr, a že zásada tam vyslovená, že požitky plniti jest povinen poslední zaměstnavatel, platí i v případě, kdy zaměstnanec se stane invalidním po vystoupení ze služby a než nastoupí službu jinou. Odvolací soud míní, že by nebylo slušno a spravedливо, ukládati poslednímu zaměstnavateli toto břemeno, poněvadž by pak i zaměstnavatel, jenž kdysi svého zřízence snad po sebe kratší službě propustil pro třeba nejhrubší porušení služebních povinností i bez výpovědi, byl přes to povinen, na jeho pensi mu nyní doživotně dopláceti. Než okolnost, že zaměstnanec byl od některého ze svých zaměstnavatelů propuštěn ze služby, nepřichází při posuzování nároku zaměstnancova na výslužné vůbec v úvahu, poněvadž není zákonem uznána za duvod, rušící jeho nárok na pensi, a zajisté by se přičilo mnohem více požadavkům slušnosti a spravedlnosti, kdyby zaměstnanec, který mnohá léta věnoval službě na velkém majetku pozemkovém, neměl míti nároku na slušnou úpravu svých zaopatřovacích požitků jen pro nahodilou a jím nezaviněnou okolnost, že se stal k výdělků neschopným v době po vystoupení z dosavadní služby, než si našel místo jiné. Odvolací soud, uznáv, že žalobce nemá nároku na úpravu zaopatřovacích požitků podle zákona ze dne 18. března 1921, čis. 130 sb. z. a n., neposoudil tudíž věc správně po stránce právní.

Čís. 2604.

Projednal-li pozůstalost kancelářský úředník, jest řízení zmatečné, aniž je lze dodatečně schváliti.

Zrušeno-li vyšším soudem usnesení, jímž byly nařízeny knihovní vklady, nikoliv však vklady samy, nelze naříditi knihovnímu soudu jich výmaz.

(Rozh. ze dne 9. května 1923, R I 394/23.)

Pozůstalost po Terezii B-ové byla projednána kancelářským úředníkem a na základě odevzdací listiny usnesením ze dne 15. dubna 1922 nařízeny knihovní vklady. Rekursní soud ku stížnosti jednoho z dědiců zrušil odevzdací listinu i s předchozím řízením jakož i usnesení ze dne 15. května 1922 a nařídil prvému soudu, by pozůstalost projednal a dle Šu 133, odstavec druhý knih. zák. zařídil výmaz vkladů. Nejvyšší soud vyhověl dovolacímu rekursu potud, že zrušil příkaz rekursního soudu prvému soudu, by dle Šu 133, odstavec druhý, knih. zák. zařídil výmaz vkladů.

Důvody:

Konaným šetřením bylo, jak rekursní soud správně uvedl, zjištěno, že pozůstalost Terezie B-ové byla projednána bez účastenství soudcovského úředníka osobou, zákonem k tomu neoprávněnou. Odevzdací listina vydaná o pozůstalosti, jakož i usnesení ze dne 15. dubna 1922, vydané z moci úřední na základě této odevzdací listiny, jsou tedy neplatny a nicotny, pročež nikdo nemohl z nich nabýti žádných práv. Nerozhodno jest, že účastníci byli s projednáváním pozůstalosti srozuměni, neboť tím nebyla odstraněna nicotnost úředního jednání, záležející v porušení zákonného předpisu, jež strany nejsou oprávněny změnit srovnalou vůlí svou. Předpisy civ. řádu soudního, podle nichž možno jest uplatňovati zmatečnost rekusem, odvoláním, dovoláním anebo žalobou o zmatečnost jen v určité lhůtě, jsou předpisy výjimečné, jichž nelze užití v pozůstalostním řízení mimosporném, jehož účelem jest chrániti nejen soukromé zájmy stran, jako v řízení procesním, nýbrž i zájmy veřejné vzhledem na povinnost dědiců, zaplatiti pozůstalostní poplatky. Předpis poslední věty Šu 477 c. ř. s. o dodatečném schválení neplatí ani v procesním řízení pro případy odstavce čís. 2 tohoto Šu 477, když totiž soud nebyl náležitě obsazen; tím méně tedy může ho býti užito v řízení mimosporném. Sběhší se vada nebyla ani tím odstraněna, že soudce podepsal dodatečně protokol o projednání pozůstalosti, neboť nejen sám výslovně potvrdil v úřední zprávě, že tak učinil jen nedopatřením, ale i kdyby zjištěno bylo, že svým podpisem schválil projednání pozůstalosti, toto schválení nemělo by právní moci, poněvadž není zákonného předpisu o tom, že by soudce mohl nezákonné soudní jednání schváliti a tím jeho nezákonnost odstraniti. Rekursní soud právem tedy zrušil celé pozůstalostní řízení, jakož i odevzdací listinu a usnesení ze dne 15. dubna 1922 a právem nařídil soudu prvě stolice, by pozůstalost znova projednal. Dovolací rekurs jest v těchto směrech nedůvodný, pročež nebylo mu vyhověno. Další nařízení soudu rekursního, by soud prvě stolice nařídil výmaz knihovních vkladů dle druhého odstavce Šu 133 knih. zák., bylo však zrušeno a v této části bylo tedy dovolacímu rekursu vyhověno a to proto, poněvadž rekursní soud sice zrušil usnesení ze dne 15. dubna 1922, jímž knihovní vklady dle odevzdací listiny byly nařízeny, ale nezrušil těchto, v pozemkové knize již vykonaných vkladů ani úplně ani částečně, ani nevyslovil jejich neplatnost, čehož ostatně Marie J-ová ve svém rekursu ani nežádala a což by vzhledem na §§ 61 až 64 knih. zák. o žalobách z důvodu

neplatnosti knihovního vkladu nebylo v nynějším mimosporném řízení ani přípustno. Následkem toho není třeba zkoumati, zdali — jak stěžovatel tvrdí na konci dovolacího rekursu — knihovní stav se změnil po knihovním výkonu uvedeného usnesení ze dne 15. dubna 1922.

Čís. 2605.

Sdružení skladatelů, spisovatelů a nakladatelů hudby nevyhovuje ustanovení §u 1 zákona o výrobních a hospodářských společenstvech ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák., jsou-li dle stanov jednotliví členové povinni, přenést na společenstvo veškerá provozovací práva na všechna svá díla.

(Rozh. ze dne 9. května 1923, R I 401/23.)

R e j s t r í k o v ý s o u d nevyhověl návrhu na zápis firmy »T« společenstva skladatelů, spisovatelů a nakladatelů hudby populární, poněvadž dle účelu naznačeného v §u 2, pak §ech 15 až 17 předložených stanov není účelem podniku přímá hospodářská podpora členů v jich výdělku a hospodaření společnou hospodářskou prací, osnované společenstvo nemá ani v podstatě rázu společenstev, v §u 1 zákona ze dne 9. dubna 1873 čís. 70 ř. zák. příkladmo uvedených, a nelze je zařaditi ani do skupiny společenstev záložních a úvěrních, ani výrobních, konsumních nebo stavebních a pod. Dle §§ 15, 41, 42 stanov jsou členové povinni postoupiti společenstvu autorská práva ku všem dílům, jimi až do vystoupení ze společenstva vydaným, nejsou však oprávněni, stanoviti si za ně určitou úplatu, nýbrž představenstvo společenstva dle §u 15 samo má ujednatí a vybírati honoráře za díla svých členů a rozdělití je dle §u 16 stanov. Těmito ustanoveními, jichž dosahu přístupující členové jako laikové zajisté by ani nepochopili, byli by členové a dle §u 16 čís. 7 stanov i jejich právní nástupci, místo by se domohli ochrany svých práv autorských, naprosto vydání libovůli společenstva při ujednání honoráru autorských, takže stanovy, nehledíc k tomu, že obsahují z velké části ustanovení nejasná, odporují v tomto směru i dobrým mrávům. **R e k u r s n í s o u d** napadené usnesení potvrdil, poukávav k důvodům jeho.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Mimořádnému dovolacímu rekursu stěžovatelů mohlo by býti vyhověno jenom tehdy, kdyby byly dány podmínky §u 16 nesp. pat.; dovolatelé netvrdí, že jsou usnesení předchozích soudů zmatečná, nebo v rozporu se spisy. Pokud stěžovatel tvrdí, že usnesení předchozích soudů nesprávně právně věc posoudila, a že jsou zřejmě nezákonná, zejména proto, že společenstvo se stejným předmětem činnosti jest již u obchodního soudu v Praze zapsáno, není toto tvrzení odůvodněno. Ustanovení §u 1 zákona o hospodářských a výrobních společenstvech ze dne 9. dubna 1873 čís. 70 ř. zák. dlužno rozuměti tak, že hospodář-